Країни Європи

Третинний сектор економіки.

Мадрид Ворота в Европу

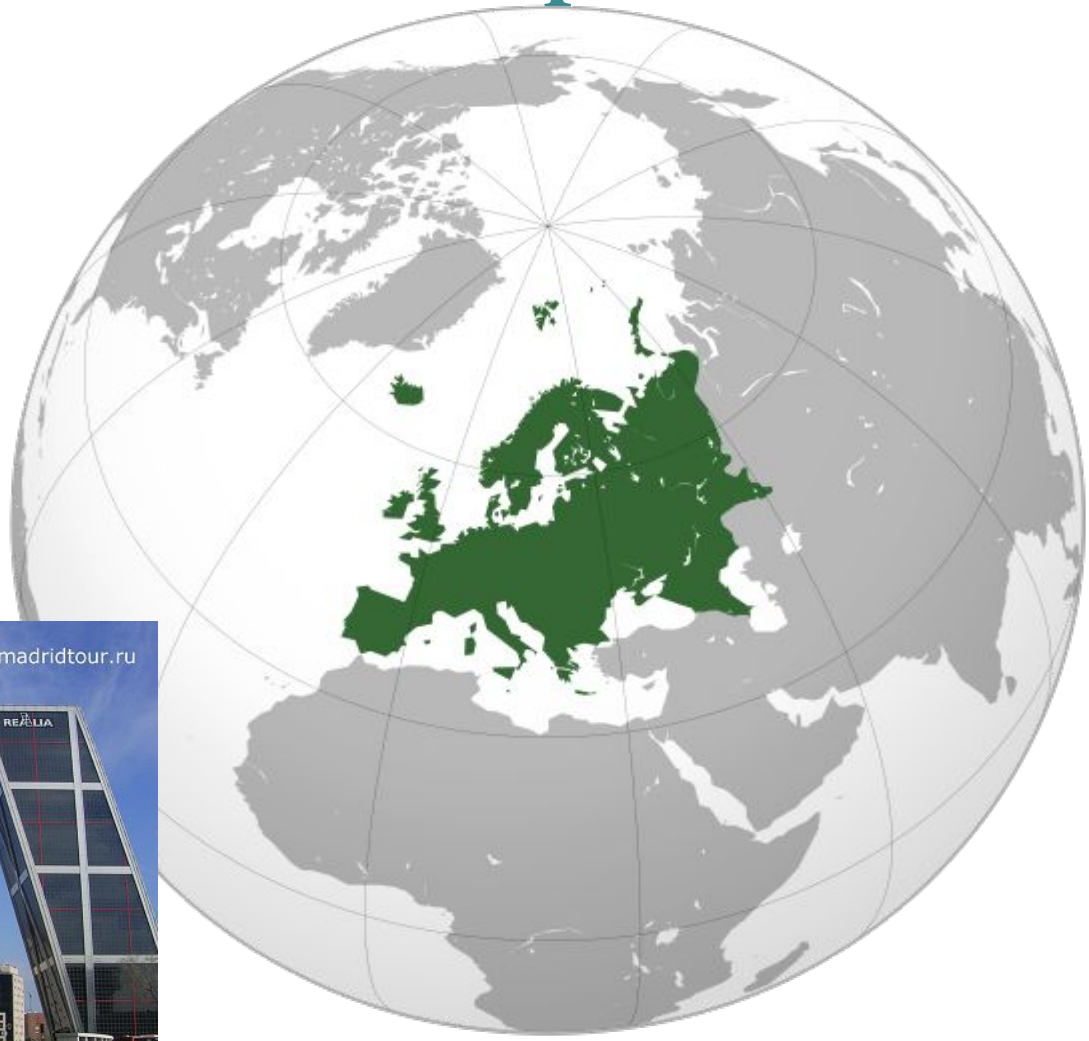

“ВИ ДІЗНАЄТЕСЬ”

- Сферу послуг
- Найважливіші міжнародні транспортні коридори та вузли
- Зв’язки України з країнами Європи

ТРЕТИННИЙ СЕКТОР

- **Третинний сектор економіки – економічна діяльність пов’язана з послугами.**
- *Поняття послуг охоплює всі види діяльності, що не завершуються виробництвом продуктів, але сприяють процесу виробництва, покращуючи продуктивність.*
- ***До послуг належить фінансоваДо послуг належить фінансова і банковаДо послуг належить фінансова і банкова діяльність, транспорт,***

оптоваоптова і роздрібна торгівляоптова і роздрібна торгівля, страхуванняоптова і роздрібна торгівля, страхування, інформаційна галузь, медицинаоптова і роздрібна торгівля, страхування, інформаційна галузь, медицина, освітаоптова і роздрібна торгівля, страхування, інформаційна галузь, медицина, освіта та індустрія розваг тощо.

Третинний сектор

АВТОМОБІЛЬНИЙ ТРАНСПОРТ

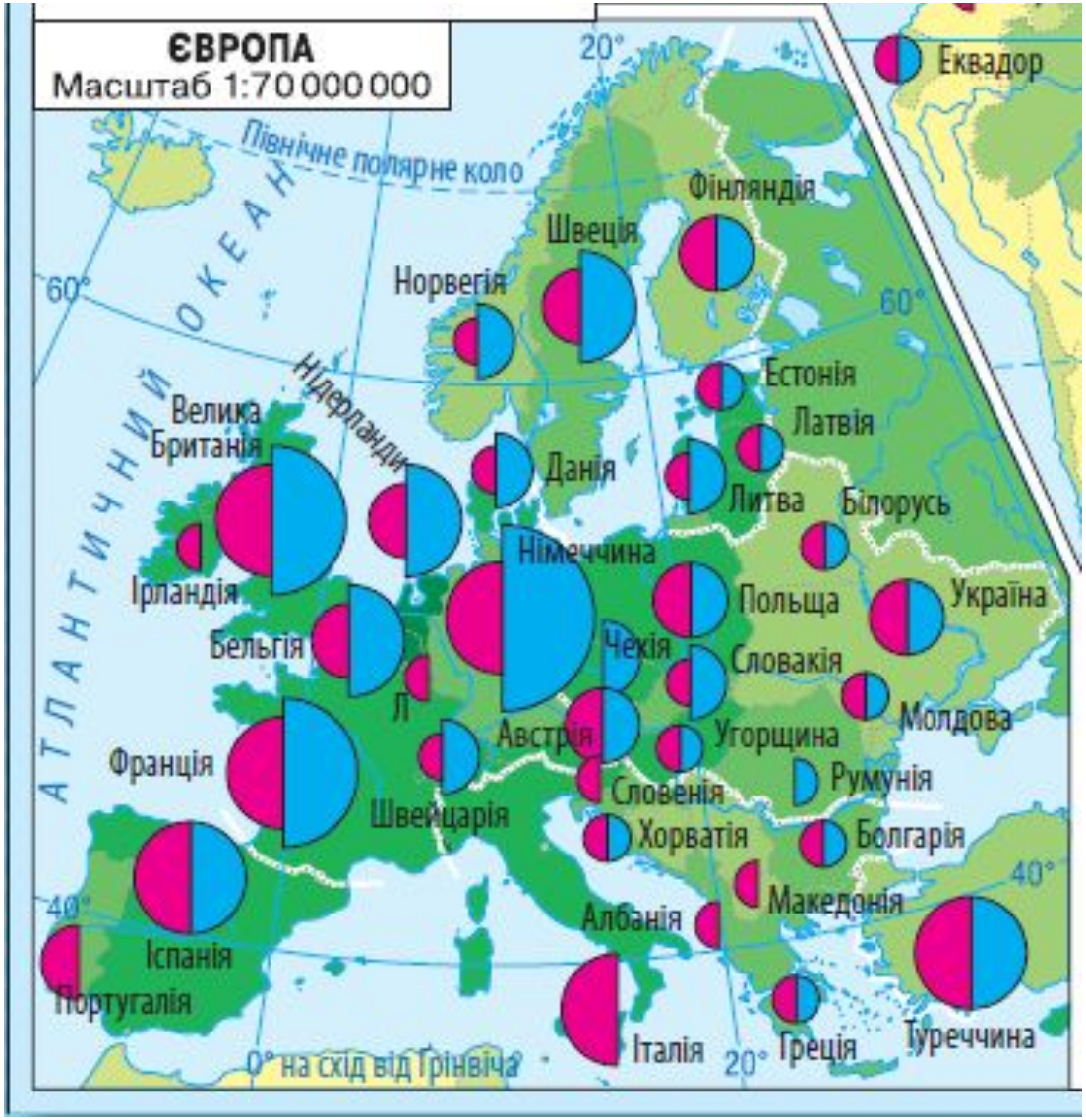

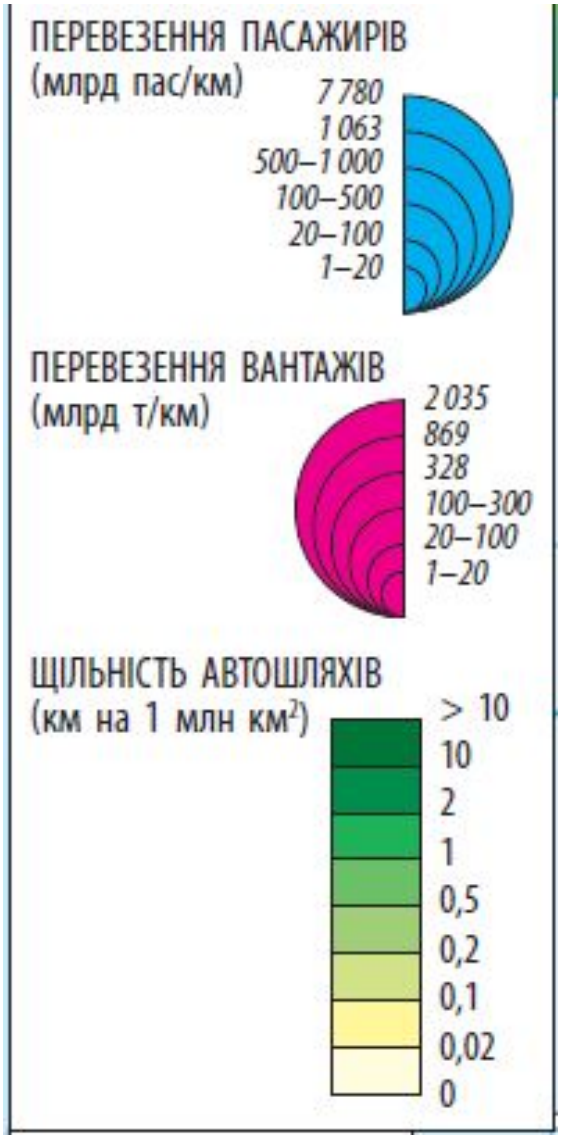

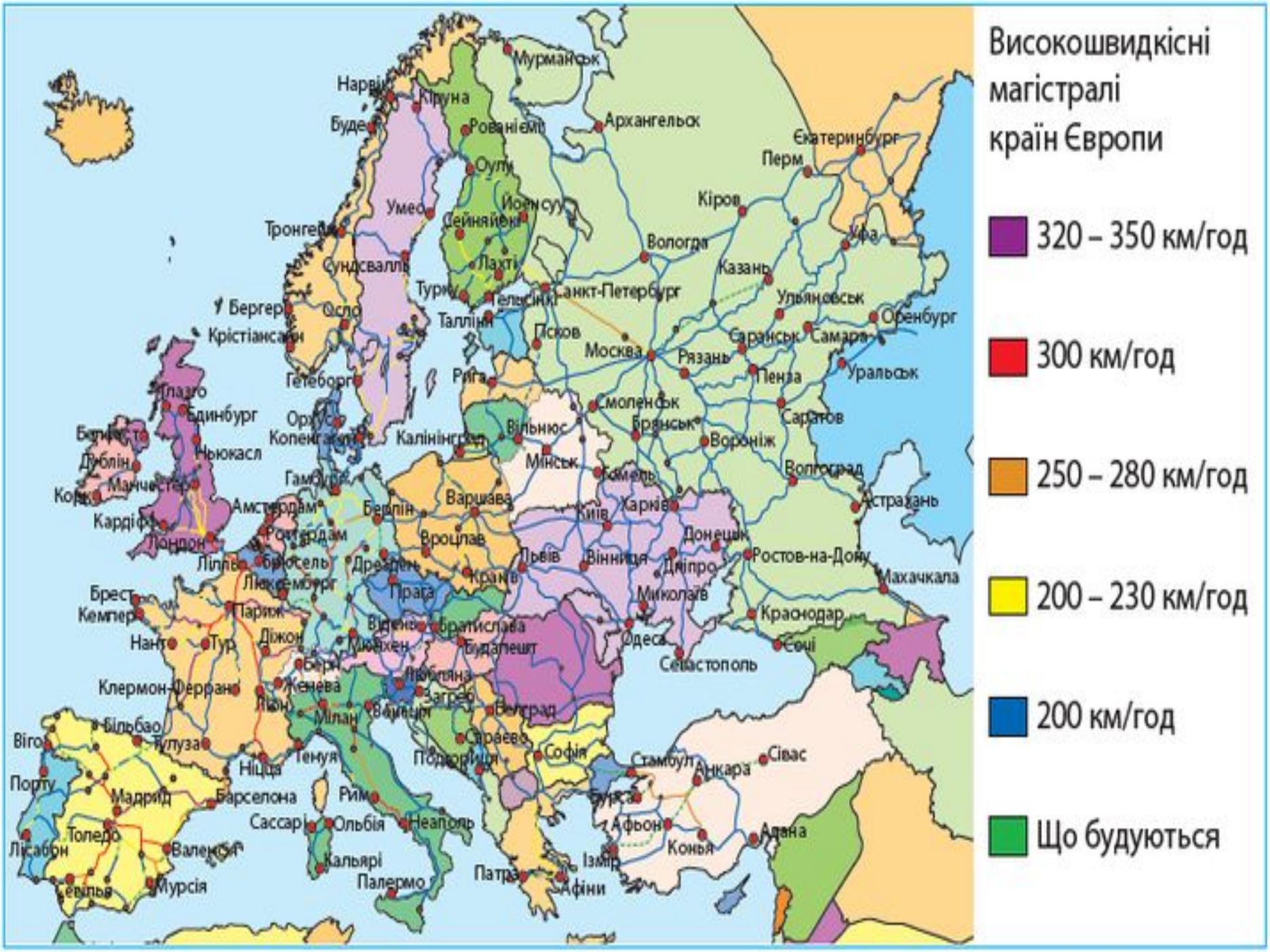
Високошвидкісні магістралі країн Європи
320 – 350 км/год
300 км/год
250 – 280 км/год
200 – 230 км/год
200 км/год
Що будуються
Мурманськ
Нарвік
Кіруна
Будо
Рованіємі
Архангельськ
Оулу
Йоенсуу
Умео
Сейняйокі
Тронгейм
Сундсвалль
Лахті
Турку
Гельсінкі
Санкт-Петербург
Вологда
Кіров
Перм
Єкатеринбург
Уфа
Казань
Ульяновськ
Оренбург
Самара
Саранськ
Рязань
Пенза
Уральськ
Саратов
Волгоград
Астрахань
Ростов-на-Дону
Махачкала
Краснодар
Сочі
Севастополь
Одеса
Миколаїв
Дніпро
Донецьк
Харків
Київ
Вінниця
Львів
Кривий Ріг
Брянськ
Воронеж
Смоленськ
Могильов
Мінськ
Вільнюс
Рига
Псков
Москва
Таллінн
Берген
Осло
Крістіансанд
Гетеборг
Орхус
Копенгаген
Калінінград
Варшава
Вроцлав
Берлін
Дрезден
Прага
Відень
Братислава
Будапешт
Мюнхен
Амстердам
Гамбург
Роттердам
Брюссель
Люксембург
Лілль
Лондон
Кардіф
Манчестер
Ньюкасл
Дублін
Корк
Белфаст
Единбург
Глазго
Брест
Кемпер
Нант
Тур
Діжон
Париж
Клермон-Ферран
Женева
Берн
Лион
Мілан
Венеція
Генуя
Ніцца
Марсель
Барселона
Тулуза
Більбао
Віго
Порту
Мадрід
Толедо
Лісабон
Севілья
Мурсія
Валенсія
Сассарі
Ольбія
Рим
Неаполь
Кальярі
Палермо
Любляна
Загреб
Белград
Сараєво
Подгориця
Софія
Патра
Афіни
Ізмір
Афьон
Конья
Анкара
Стамбул
Бурса
Сівас
Адана

ЗАЛІЗНИЧНИЙ ТРАНСПОРТ

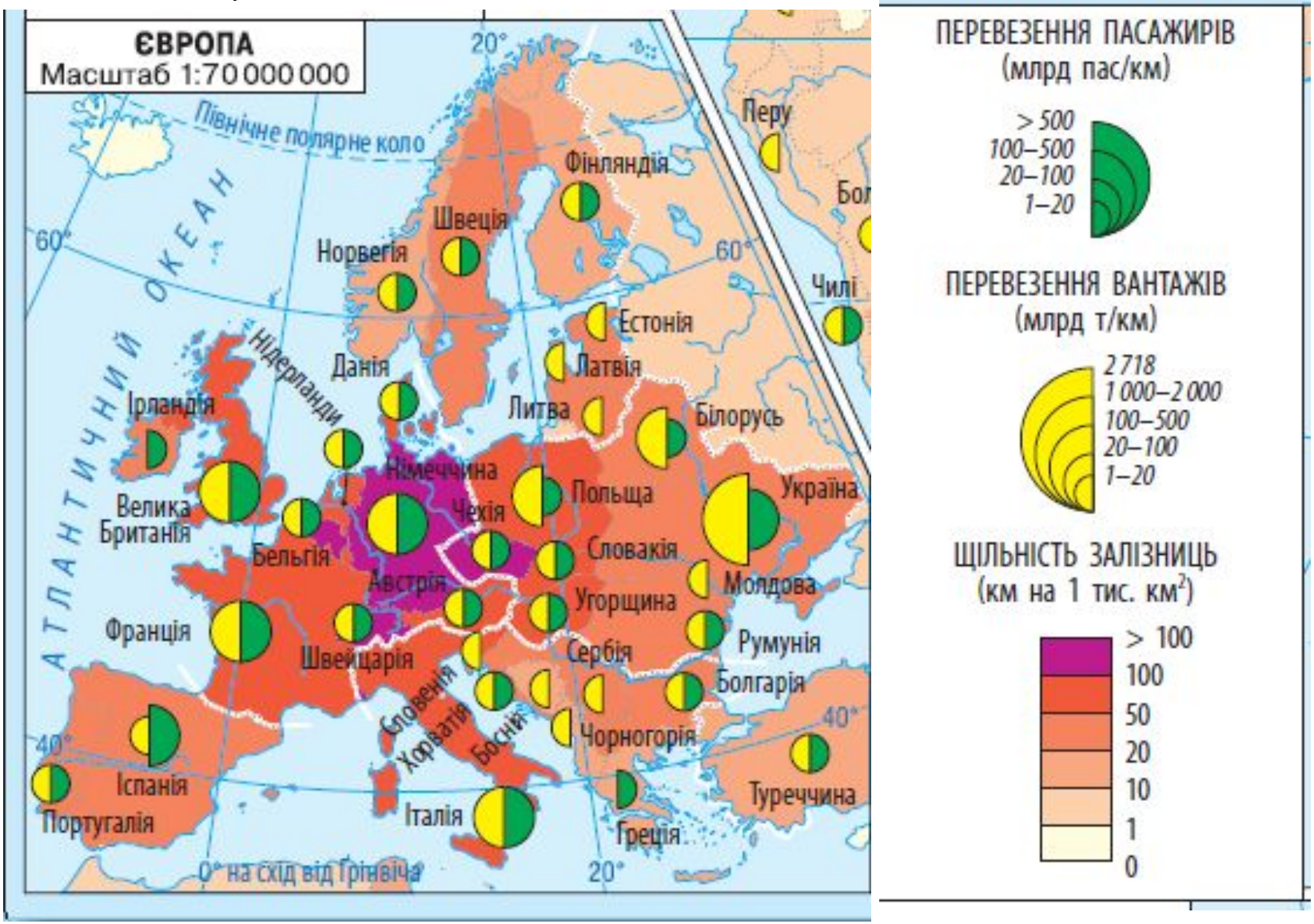

ВОДНИЙ ТА ПОВІТРЯНИЙ ТРАНСПОРТ

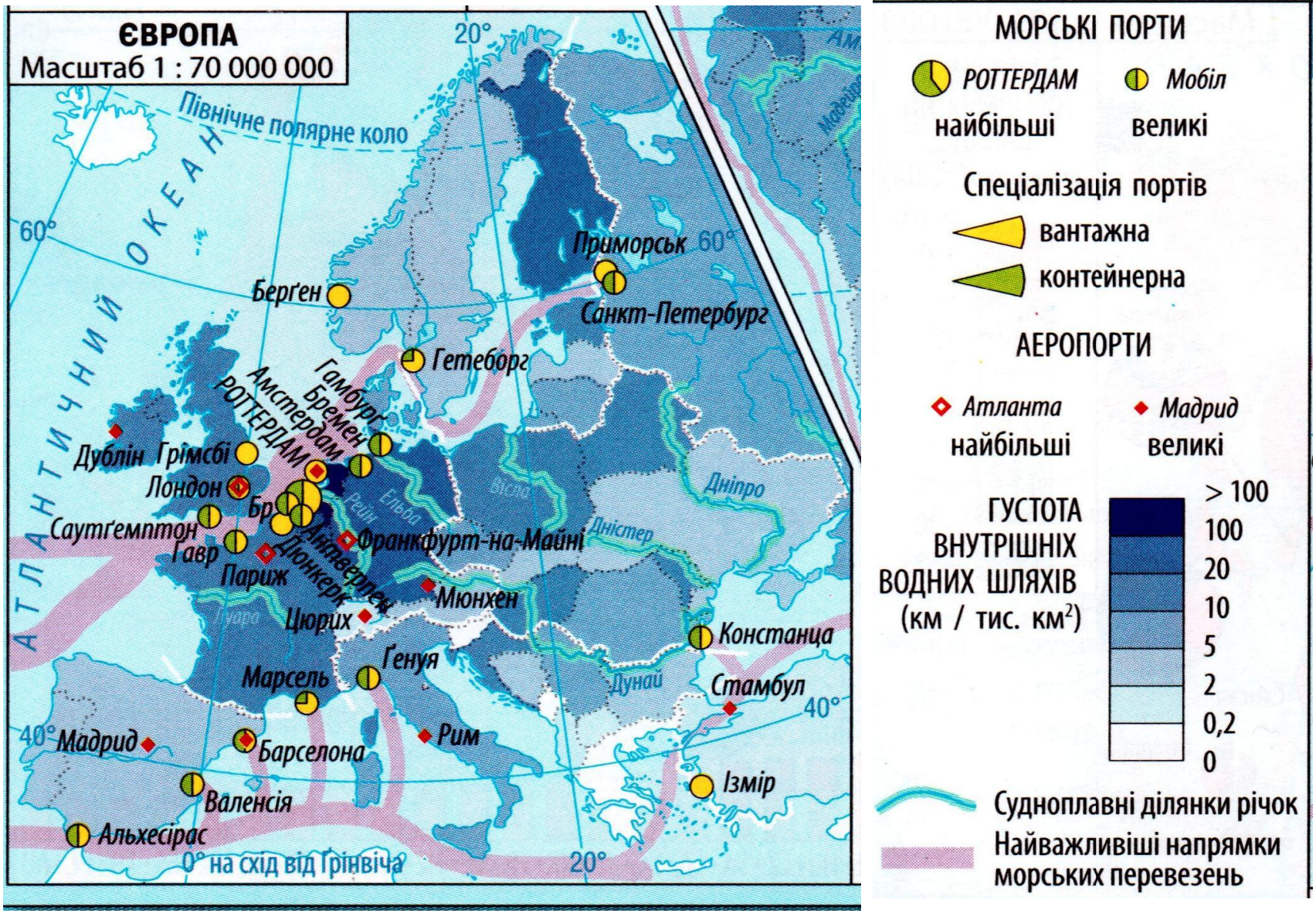

ВОДНИЙ ТА ПОВІТРЯНИЙ ТРАНСПОРТ

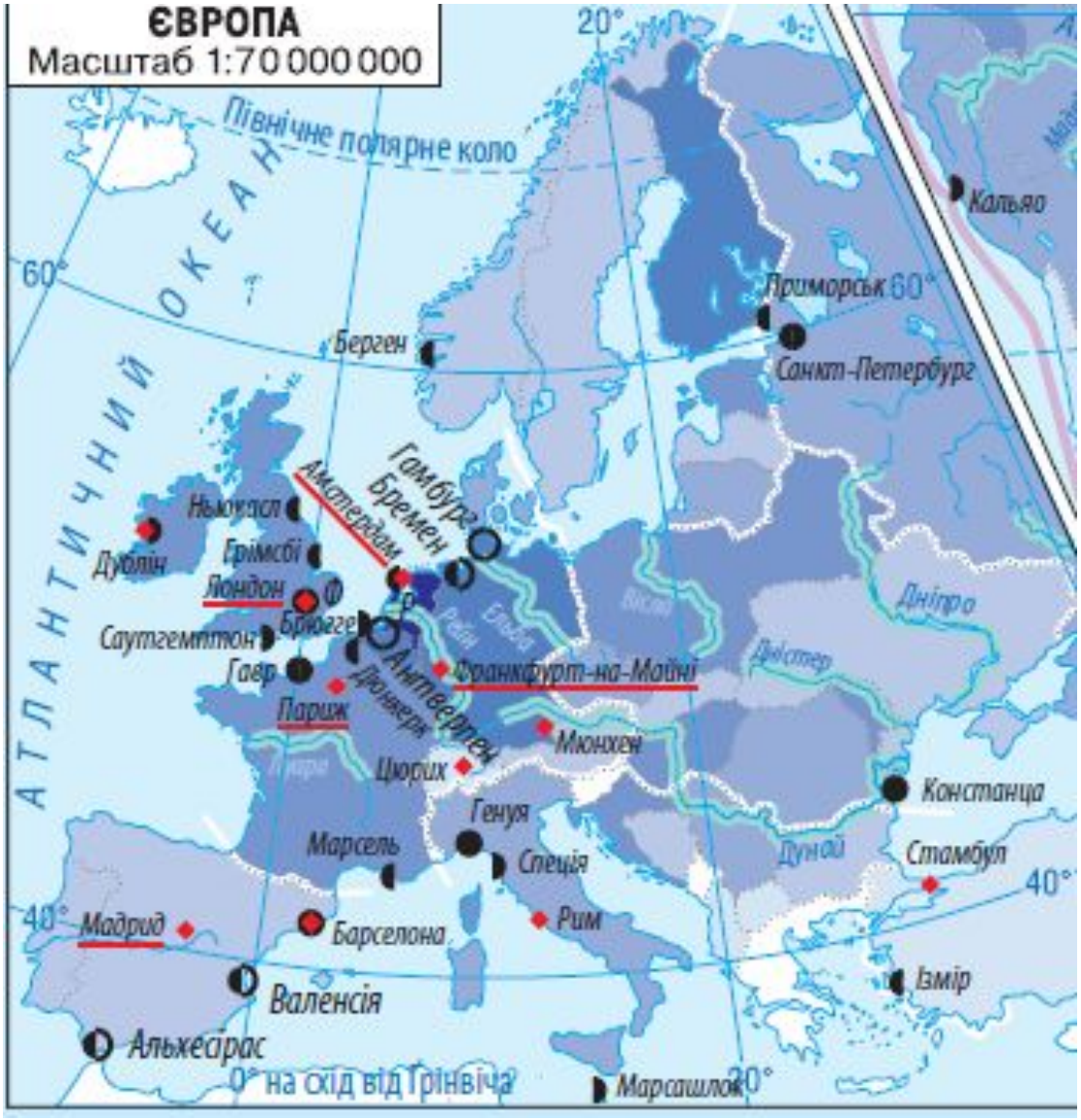

НАЙБІЛЬШІ АЕРОПОРТИ
За пасажиропотоком (млн пас./рік)

Атланата	Бостон
> 40	20–40

НАЙБІЛЬШІ МОРСЬКІ ПОРТИ
За вантажообротом (млн т)

ГОН КОНГ	Гамбург	Генуя
> 200	100–200	50–100

За контейнерообротом (млн конт.)

ГОН КОНГ	Гамбург	Генуя
> 10	3–10	1–3

ЩІЛЬНІСТЬ ВНУТРІШНІХ ВОДНИХ ШЛЯХІВ (км / тис. км²)

> 100
100
20
10
5
2
0,2
0

Судноходні ділянки річок
Найважливіші напрями морських перевезень

ТРУБОПРОВІДНИЙ ТРАНСПОРТ

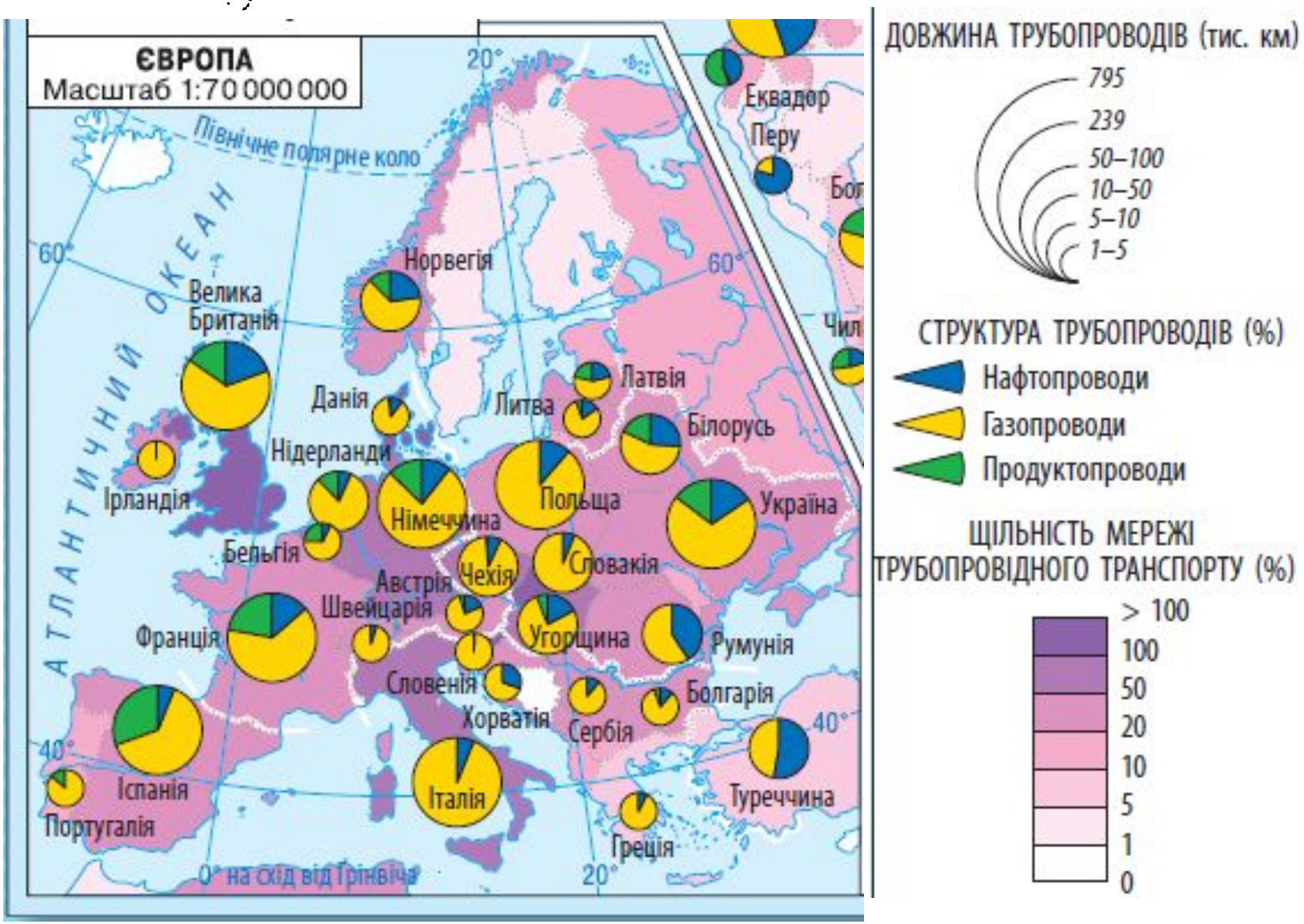

Найважливіші пан’європейськи транспортні коридори

У ЄС створюють єдину транспортну мережу TEN-T. Водночас триває створення транспортних коридорів, що мають забезпечувати безперебійне сполучення між заходом, сходом, північчю та півднем Європи.

Окремі з них проходять через територію України. Наша країна бере активну участь у формуванні цілісної транспортної системи Європи, зокрема зі створення євразійського транспортного коридору ТРАСЕКА (Європа – Кавказ – Азія). Успіх інтеграції української транспортної системи

- до європейської мережі значною мірою залежить від модернізації внутрішньої транспортної інфраструктури.

ЗАВДАННЯ

- Пригадайте переваги та недоліки кожного з видів транспорту.

МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ.

Європа зосереджує найбільші обсяги міжнародної торгівлі. У світовому товарообігу її частка в експорті товарів становить 38 %,
а в торгівлі послугами – близько 45 % обсягу. Європейський Союз як регіональний ринок, що є частиною світового ринку товарів і послуг, запровадив на своїй території зону вільної торгівлі. Це дало змогу країнам ЄС збільшити обмін товарами та послугами.
Міждержавні товаропотоки Німеччина — Франція, Німеччина — Італія, Німеччина - Нідерланди, Франція — Нідерланди, Франція — Бельгія є найбільшими в світі за обсягами. У XX ст. світовими лідерами у зовнішній торгівлі були економічно розвинені країни Європи – Німеччина, Франція, Нідерланди, Велика Британія, Італія.
Проте нині їх випередили Китай і США.
Найбільшими зовнішньоторговельними партнерами України в ЄС є Німеччина, Польща, Італія, Угорщина, Франція, Іспанія, а також сусідня Білорусь. Основним партнером в експортно-імпортних операціях у сфері послуг залишається Росія, а також Німеччина, Велика Британія, Швейцарія, Кіпр, Бельгія, Естонія, Австрія, Франція, Польща, Нідерланди.

ТОРГІВЛЯ

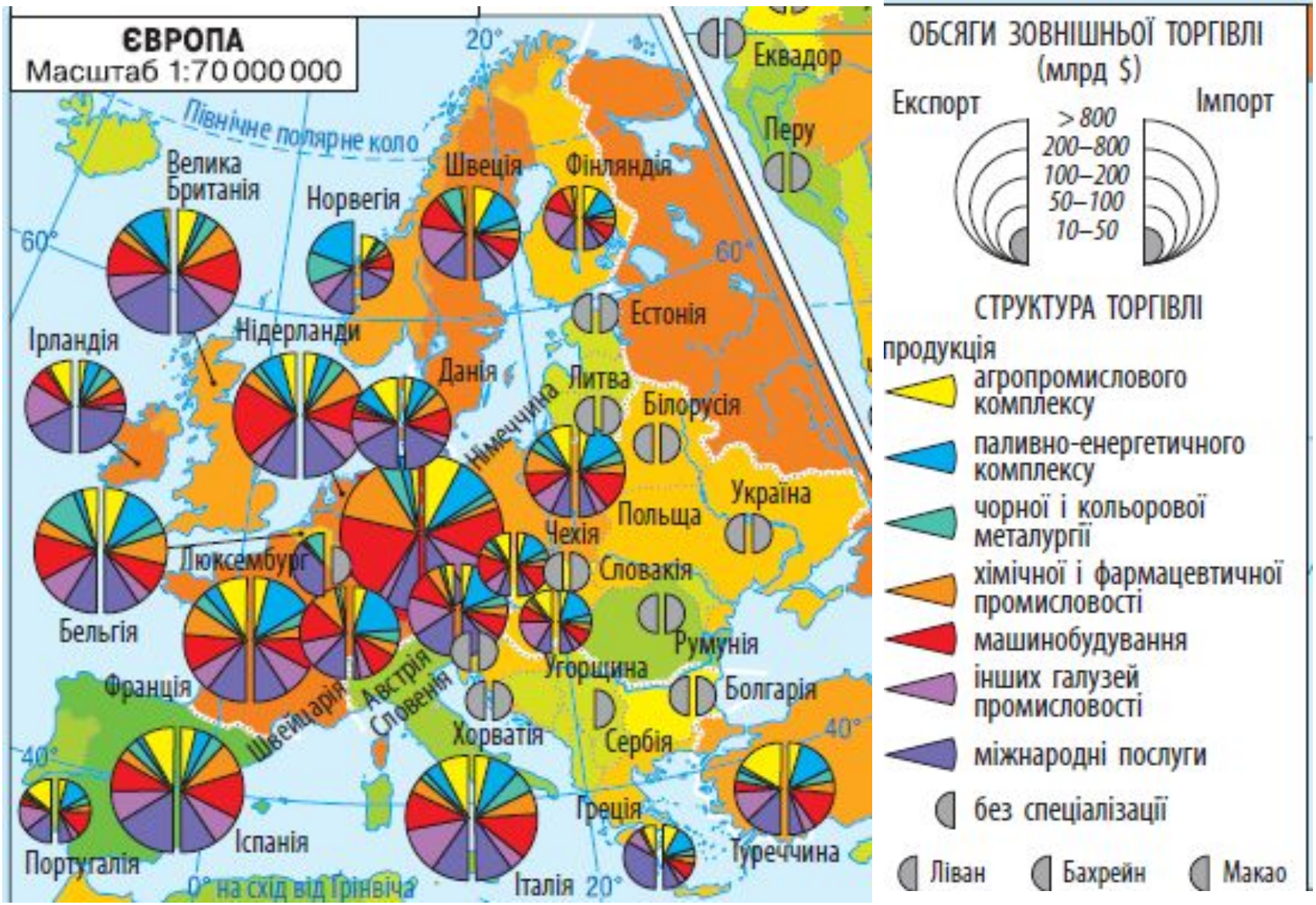
ЄВРОПА
Масштаб 1:70 000 000
Північне полярне коло
Велика Британія
Норвегія
Швеція
Фінляндія
Еквадор
Перу
Естонія
Ірландія
Нідерланди
Данія
Литва
Білорусія
Німеччина
Україна
Польща
Чехія
Люксембург
Словакія
Бельгія
Румунія
Угорщина
Франція
Швейцарія
Австрія
Словенія
Болгарія
Хорватія
Сербія
Греція
Іспанія
Португалія
Італія
Туреччина
0° на схід від Грінвіча
20°
60°
40°
ОБСЯГИ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ
(млрд $)
Експорт
Імпорт
> 800
200–800
100–200
50–100
10–50
СТРУКТУРА ТОРГІВЛІ
продукція
агропромислового комплексу
паливно-енергетичного комплексу
чорної і кольорової металургії
хімічної і фармацевтичної промисловості
машинобудування
інших галузей промисловості
міжнародні послуги
без спеціалізації
Ліван
Бахрейн
Макао

МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ

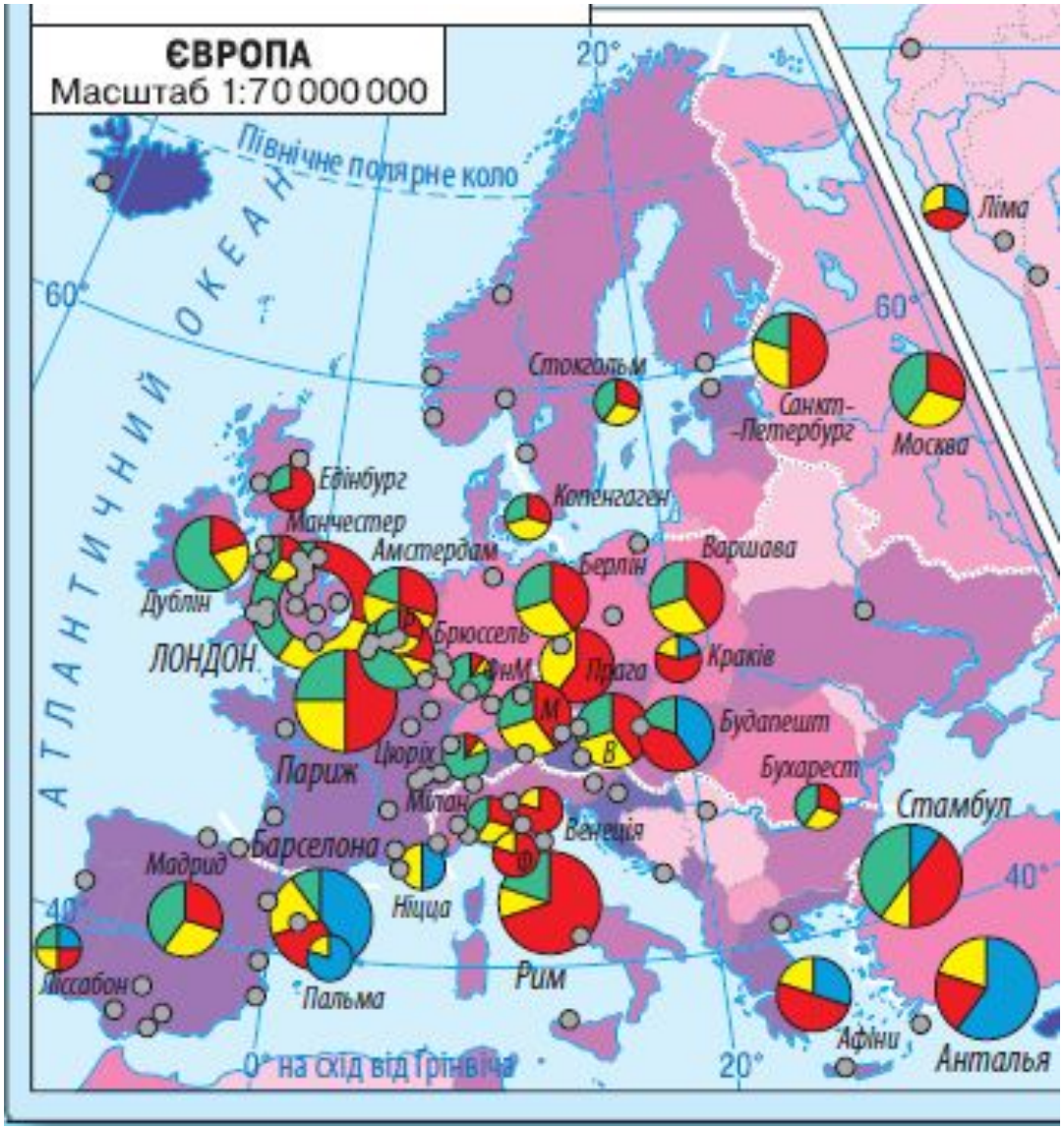

Іноземний туризм: кількість туристів*

Ранг	мільйонів осіб		зміни (%)	
	2015	2016*	15/14	16*/15
1. Франція	84,5	82,6	0,9	-2,2
2. США	77,5	75,6	3,3	-2,4
3. Іспанія	68,5	75,6	5,5	10,3
4. Китай	56,9	59,3	2,3	4,2
5. Італія	50,7	52,4	4,4	3,2
6. Велика Британія	34,4	35,8	5,6	4,0
7. Німеччина	35,0	35,6	6,0	1,7
8. Мехіко	32,1	35,0	9,4	8,9
9. Таїланд	29,9	32,6	20,6	8,9
10. Туреччина	39,5	...	-0,8	...

Іноземний туризм: кількість фінансових надходжень*

Ранг	У дол. США				У місцевій валюті	
	мільярдів		зміни		зміни (%)	
	2015	2016	15/14	16*/15	15/14	16*/15
1. США	205,4	205,9	7,0	0,3	7,0	0,3
2. Іспанія	56,5	60,3	-13,3	6,9	3,8	7,1
3. Таїланд	44,9	49,9	16,9	11,0	23,0	14,7
4. Китай	45,0	44,4	2,1	-1,2	3,6	5,3
5. Франція	44,9	42,5	-22,9	-5,3	-7,6	-5,1
6. Італія	39,4	40,2	-13,3	2,0	3,8	2,3
7. Велика Британія	45,5	39,6	-2,3	-12,9	5,2	-1,4
8. Німеччина	36,9	37,4	-14,8	1,4	2,0	1,7
9. Гонконг (Китай)	36,2	32,9	-5,8	-9,1	-5,8	-9,0
10. Автралія	28,9	32,4	-8,2	12,3	10,2	13,5

* За даними Всесвітньої туристичної організації (ВТО)

ОБГОВОРЕННЯ

- **Які особливості розвитку туризму у Європі?**

ОБГОВОРЕННЯ

- **Які зв’язки поєднують Україну з країнами Європи?**

ФІНАНСОВІ ТА ДІЛОВІ ПОСЛУГИ

- Фінансові послуги мають найбільший вплив на формування міжнародної спеціалізації країн Європи. Попри посилення конкуренції з боку країн Східної Азії, передовсім Китаю та Японії, європейський регіон лишається одним із головних світових осередків концентрації капіталу. У Європі розташовані штаб-квартири 8 із 20 найбільших банків світу, активи яких перевищують 1 трлн дол. США (HSBC, Barclays, Велика Британія; BNP Paribas, Credit Agricole,Франція; Deutsche Bank, Німеччина та ін.). У регіоні сформувалася мережа великих фінансових центрів світового значення, що відіграють вагому роль у перерозподілі глобальних потоків капіталу — Лондон (перше місце у світі), Цюрих і Женева (Швейцарія), Франкфурт-на-Майні (Німеччина), Люксембург.

  Європа також спеціалізується на різноманітних видах ділових послуг.

  Міста із високою концентрацією компаній, що надають такі послуги, є «мозковими центрами», які визначають характер, географію, структуру міжнародного виробництва, торгівлі й співробітництва, називають світовими (або глобальними). Світовими містами Європи найвищого рівня є Лондон, Париж, Мілан, Москва, Франкфурт-на-Майні, Мадрид, Варшава, Амстердам, Брюссель, Дублін, Цюрих та ін. (2016 р.).

НАУКА

У розвинених країнах Європи до пріоритетних напрямів розвитку належить створення технопарків (наукових парків) – осередків освітньої, науково-дослідницьої та виробничої діяльності, що дають змогу з мінімальними організаційно-транспортними витратами створювати експериментальні зразки новітньої високотехнологічної продукції та за потреби впроваджувати їх у масове виробництво. З організаційного погляду технопарки – це території із відповідно спроектованою інфраструктурою, де компактно поєднуються спеціально обладнані лабораторні та експериментально-виробничі, навчальні, офісні та житлові комплекси з усіма необхідними видами соціального обслуговування. Зазвичай там діють пільгові режими оподаткування на види діяльності, пов’язані з науковими й конструкторськими розробками створено полегшений доступ до кредитів на технологічні стартап-проекти.

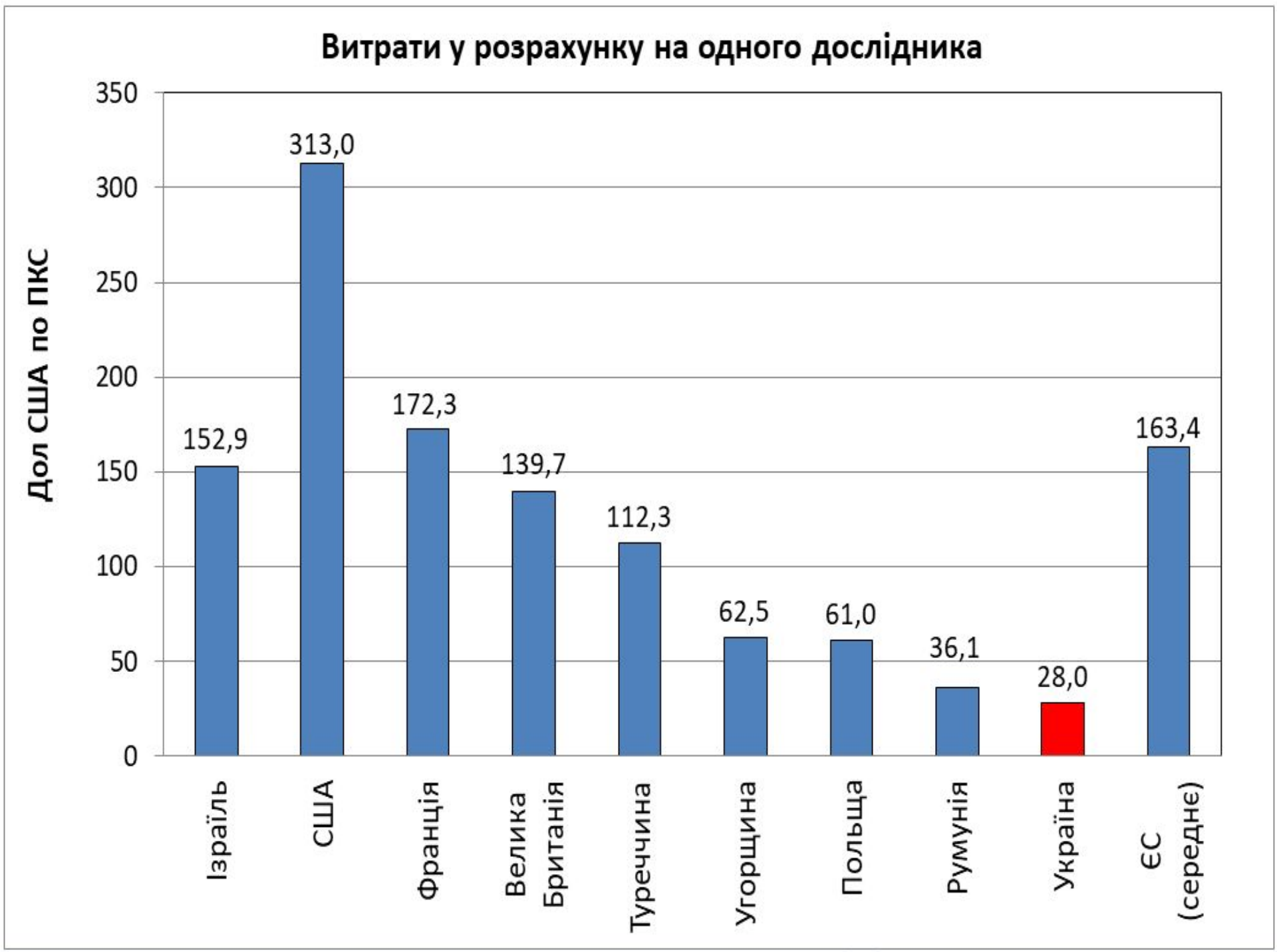
Витрати у розрахунку на одного дослідника
Дол США по ПКС
350
300
250
200
150
100
50
0
152,9
313,0
172,3
139,7
112,3
62,5
61,0
36,1
28,0
163,4
Ізраїль
США
Франція
Велика Британія
Туреччина
Угорщина
Польща
Румунія
Україна
ЄС (середнє)

Користуючись *малюнком 139*, назвіть країни, у яких витрати на наукові дослідження у ВВП є найвищими.

Мал. 139. **Частка витрат на наукові дослідження у ВВП окремих країн Європи у 2015 р., %**

Едінбург
Бредфорд
Шеффілд
Лідборо
Кембридж
Лейден
Гамбург
Бремен
Берлін
Пльдесгайм
Дрезден
Зіген
Бонн
Маннгейм
Нюрнберг
Штутгарт
Мюнхен
Відень
Мец
Страсбург
Парижк
Орлеан
Нант
Рен
Лілль
Цюрих
Лісон
Гренобль
Бордо
Монпельє
Тулуза
Марсель
Ніцца
Трієст
Міцан
Барселона
Мадрид
Рим
Барі
Наукові парки
Технологічні парки
Технополіси

Домашнє завдання

§ 10, опрацювати, відповідати на питання.

Орієнтовні теми для досліджень

1. Інтеграційні та дезінтеграційні процеси в Європі.
2. Відновлювальна електроенергетика в країнах Європи: регіональні особливості та відмінності.
3. Структура й просторова організація виробництва чорних металів у країнах Європи